

det i Masser af Tilfælde saadan, at Bygningernes Værdi saa at sige udelukkende er afhængig af den Jords Værdi, hvorpaa de staa. Efter min Mening bør der være Forskel i Beskatningen af den rene Grundværdi og den rene Bygningsværdi, og for saa vidt den højtærede Finansminister gennem det Forsøg, her tænkes foretaget, er i Stand til at give et respektabelt Grundlag for en Deling af Jordværdien og Bygningsværdien, vil jeg være ham taknemmelig derfor. Det eneste Forsøg, jeg til Dato har set gjort paa at vurdere Bygningerne for sig, var et Forsøg, der blev gjort af nogle af Professorerne ved Landbohøjskolen, da de udgav „Landmandsbogen“. Der blev rettet en Del Forespørgsler til kyndige Folk, som gav dem Materialet for deres Ejendomme, saa at de fik Materiale for nogle Hundrede Ejendomme. Der blev rettet den Forespørgsel til disse Folk: Ville I ikke opgive Værdien af jeres Bygninger, ikke Brandassurancen, ikke den Sum, det muligt har kostet at opføre dem, men det, I virkelig anse Bygningerne for at være værd? Det er højst kummerlige Resultater, vi faa ud, naar vi betragte dette Materiale, som foreligger i „Landmandsbogen“. For de bedste Egne gaar det an. Man vil komme til saadanne Resultater, som at paa de mindste selvstændige Husmandsbrug — ikke helt smaa Landarbejderhuse, for der bliver Bygningsværdien saa at sige alt overvejende, men de mindste Husmandsbrug, hvor der drives selvstændigt Landbrug — vil Bygningsværdien blive omkring $\frac{3}{4}$ af Ejendommens Værdi, og saa vil det synke nedefter, indtil det for store Gaarde paa god Jord gaar ned til omkring Halvdelen af Ejendommens Værdi. Det lader sig gøre for gode Egne, men gaa vi til Hedeegneneovre i Jylland, viser det sig, at hvis vi trække Bygningsværdien fra Ejendomsværdien, bliver Jordværdien i mange Tilfælde ikke blot Nul, men under Nul. Der staa vi overfor et vanskeligt Skær, som Finansministeren skal klare for os. Jordens Værdi er ikke Nul og ikke under Nul paa de Steder, hvor den overhovedet dyrkes. Det strider imod sund Fornuft gennem Tiderne at dyrke Jord, hvis Værdi er under Nul. Men saa viser det kun, at Værdisætningen af Jorden er forkert, og jeg maa tilstaa, at jeg stiller mig noget

skeptisk overfor Tanken om, at det skulde lykkes at finde det rette Forhold.

Jeg kunde tænke mig, at vi gik den Vej — den forekommer mig næsten at være den eneste fremkommelige, hvis man ikke skal komme til absurde Resultater — at benytte Ejendomsskyldvurderingen som en Slags Udgangspunkt. Nu er det ikke min Mening at ville forsvare den Maade, hvorpaa Ejendomsskyldvurderingen foregaar, for den har adskillige Mangler, men jeg tænker mig en Slags forbedret Ejendomsskyldvurdering. Der bør nemlig ikke ved Ejendomsskyldvurdering lægges denne Vægt paa det personlige Arbejde, paa den personlige Udnyttelse af Jorden. Der skulde i første Række tages Hensyn til det, som en Mand under normale Forhold kunde bringe ud af sin Ejendom. Der skulde ikke tages Hensyn til, om vedkommende er Fæster eller Selvejer. Mange Steder er man tilbøjelig til at vurdere en Selvejerejendom højere end en ganske tilsvarende Fæsteejendom, men dette er ganske urigtigt ud fra et Grundbeskatningsprincip, thi det bliver mere et Personbeskatningsprincip end et Grundbeskatningsprincip. Men lad os tænke os, at vi fik en Vurderingsteori bragt i Orden — og det kan lade sig gøre saavel for Ejendomsskyld som for den rene Grundværdibeskatning at faa den Slags Ting bort som at tage Hensyn til Eje og Fæste, saa at man altsaa vurderer Ejendommen, som den staar —, saa kunde jeg tænke mig en Deling, hvorved man sagde: En saa stor Del bestemme vi som tilhørende Jorden og en saa stor Del som tilhørende Bygningerne. Men naar man vurderer hver Del for sig, tror jeg, det gaar som med det Ur, den højtærede Finansminister i dette Øjeblik trækker op af Lommen. Hvis man vil vurdere det Hjul for Hjul og derfra stykke Urets Værdi sammen, tror jeg, man kommer til en forkert Værdi, og det samme mener jeg maa være Tilfældet, naar man vurderer Ejendommen Stump for Stump for derefter at lægge Stumperne sammen. Jeg vil ikke tillægge en saadan Vurdering af Ejendommen synderlig Værd. Altsaa, jeg tror, at vi under en eller anden Form maa have fat paa det samlede Hele, der danner denne Ejendom, og have det værdsat for derefter at begynde at taksere de